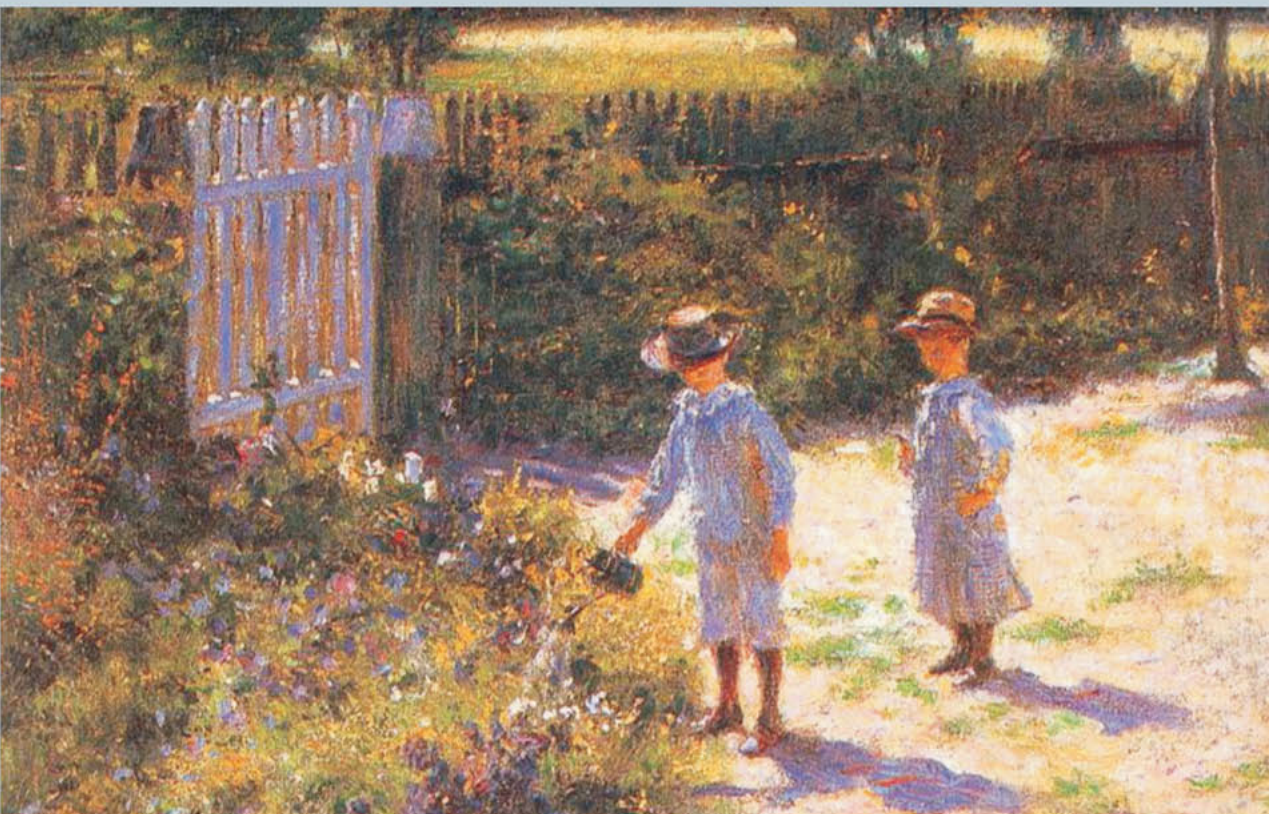

Krystyna Heska-Kwaśniewicz

*Tajemnicze
ogrody*
2

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Katowice 2009

*Tajemnicze
ogrody*

2

*Rozprawy i szkice z literatury
dla dzieci i młodzieży*

Mojej Rodzinie,
Jej wszystkim przeszłym
i przyszłym pokoleniom

NR 2669

Krystyna Heska-Kwaśniewicz

***Tajemnicze
ogrody***

2

***Rozprawy i szkice z literatury
dla dzieci i młodzieży***

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Katowice 2009

Redaktor serii: Bibliotekoznawstwo i Informacja Naukowa
Krystyna Heska-Kwaśniewicz

Recenzent
Alicja Baluch

Spis treści

Od autorki	7
Znowu <i>W pustyni i w puszczy</i>	9
„[...] błagać o ratunek Tego, który na niebie porusza kręgi gwiazd”. Nurt religijny w opowieści o Stasiu i Nel	9
Saba	14
Powroty do Aleksandra Kamińskiego i <i>Kamieni na szaniec</i>	19
<i>Prolog do Kamieni na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego	19
Niezwykłe dzieje archiwum Jana Rodowicza „Anody”	25
„Zdumiewający cud czytania”. Aleksander Kamiński o książce i czytelnictwie	32
Wokół <i>Ziela na kraterze</i>	40
Zagłada domu i ogrodu	40
<i>List do Krysi</i>	54
Jeszcze o Zofii Kossak	62
Anioły dzieciennego pokoju	62
<i>Topsego i Lupusa</i> przygody z cenzurą	68
Przypomnienie Zofii Chądzyńskiej	73
Wciąż o Małgorzacie Musierowicz	86
Jak być pogodnym starszym panem, czyli o Ignacym Borejce	86
Pamiętnik uważnej czytelniczki, czyli o <i>Frywolitkach</i>	94
Dorota Terakowska o samotności dziecka	104
Nowości prozy dla młodych odbiorców	113
Fenomen pisarstwa Ewy Nowak	113

Księżdz Łukasza Kamykowskiego o królu Kraku, Wandzie i smoku wawelskim przewrotna opowieść. Dwie lekcje tekstu	129
Gwiazdki, kwiatki i ptaszki, czyli jedna poetka i dwaj poeci	143
Dorota Gellner	143
Jan Sztaudynger	156
Władysław Broniewski	169
Wędrówki Joanny (o Joannie Papuzińskiej i jej „kufrze z książkami”)	178
Nota edytorska	186
Indeks osobowy (<i>Jan Kwaśniewicz</i>)	189
Summary	195
Résumé	195

Od autorki

Do szczęścia potrzeba ogrodu i biblioteki

Cycon

Książka, którą kierujemy do rąk czytelników, nawiązuje do tak samo zatytułowanego zbioru szkiców i rozpraw, który ukazał się w roku 1996. Oba tomy łączą z jednej strony nazwiska pisarzy, o których mowa, z drugiej — motyw domu, rozsnuty w obu pozycjach. A refleksji o domach, ich budowaniu i zniszczeniu towarzyszy myśl o losach ogrodów, tak nierozzerwalnie związanych z istnieniem domu. To one poszerzają jego przestrzeń, w nich czasem zaczyna się przygoda, a czasem nauka miłości do przyrody, a nawet lekcja zachwytu nad pięknem, które nas otacza i prowadzi do głębszej zadumy nad światem i życiem. Bywają ogrody otaczające dom i małe ogródki, ale też wakacyjne klomby, kwietniki i drzewa ozdobne. Kwitną w nich róże (najpiękniej u Musierowicz), ale i malwy, i stokrotki, po których wędrują biedronki (u Sztaudyngera). Czasem przelatuje nad nimi anioł, a czasem hałasują ptaki. Są wawelskie (u Kamykowskiego) i podwarszawskie (u Wańkowicza). Kiedy ulegają zniszczeniu, zagłada grozi domowi, bo w literaturę dla małego i młodego odbiorcy wpisane są „różne myśli o ogrodach”.

Część tekstów to powroty do dawniej podejmowanych tematów i autorów: do Henryka Sienkiewicza, Zofii Kossak, Melchiora Wańkowicza, Aleksandra Kamińskiego. Powroty te stanowią kolejną próbę odczytania ich utworów lub dopełnienie wiedzy o nich nowymi faktami, czasem pozornie drobnymi, ale przecież istotnymi dla lepszego zrozumienia pisarstwa czy też decyzji autorskich.

Drugi segment rozpraw dotyczy zjawisk nowszych i najnowszych. Z jednej strony będzie to przybliżenie całkowicie zapomnianej, a tak wartościowej twórczości Zofii Chądzyńskiej, czy dopełnienie wiedzy o pisarstwie Małgorzaty Musierowicz o nowe refleksje i spostrzeżenia, a także odczytanie powieści Doroty Terakowskiej przez pryzmat samotności dziecka. Z drugiej strony jest to podjęcie refleksji nad naj-

nowszą prozą dla młodego odbiorcy: pisarstwem Ewy Nowak czy ks. Łukasza Kamykowskiego. Na rozdział o poezji składa się szkic o wierszach Doroty Gellner, jednej z najmłodszych poetek, a także omówienie utworów poetów dawno zmarłych — Jana Sztaudyngera i Władysława Broniewskiego. Łączy tych twórców jednakowa wrażliwość na piękno przyrody i podobna czułość, zrozumienie dla spraw dziecka.

Całość zamyka szkic o Joannie Papuzińskiej, ponieważ drugim nurtem płynącym przez *Tajemnicze ogrody* jest miłość do książek. Twórczyni „Guliwera” jest najbardziej „bibliotecznym człowiekiem” w Polsce, musi więc być mowa o niej i jej kufrze z książkami.

Nota edytorska

Teksty, które weszły w skład niniejszej książki były już częściowo publikowane w czasopiśmie i pracach zbiorowych. Na użytek niniejszego opracowania uzupełniono je lub poszerzono. Wraz z rozdziałami napisanymi specjalnie do tej pracy komponują się w pewną całość, wiodącą przez kolejne etapy dziecięcej i młodzieżowej lektury i wędrówek po „ogrodach”.

„...błagać o ratunek Tego, który na niebie porusza kręgi gwiazd”. *Pustynia, puszcza i miejsca*. W: *Dzieciństwo i sacrum*. T. 2. *Studia i szkice literackie*. Red. J. Papuzińska, G. Leszczyński. Warszawa 2002, s. 7—11.

Saba. „Guliwer. Czasopismo o Książce dla Dziecka” 2006, nr 3, s. 5—10.

„Prolog” do „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego. W: *Przedmowa w książce dawnej i współczesnej*. Red. R. Ocietzek przy współudziale R. Ryby. Katowice 2002, s. 174—182.

Historia pewnego cudu. Losy archiwum „Anody”. „Tygodnik Powszechny” 1999, nr 32, s. 15.

„Zdumiewający cud czytania”. *Aleksander Kamiński o książce i czytelnictwie*. W: *Studia bibliologiczne*. T. 12: *Prace poświęcone pamięci Profesora Jerzego Ratajewskiego*. Red. I. Socha. Katowice 2000, s. 184—190.

Radość wzrostu i rozpacz zniszczenia, czyli o „Zielu na kraterze” Melchiora Wańkowicza. W: *Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia*. Red. J. Papuzińska, G. Leszczyński. Warszawa 2002, s. 26—38.

Melchiora Wańkowicza „List do Krysi”. W: *Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia*. Red. J. Papuzińska, G. Leszczyński. Warszawa 2002, s. 154—162.

Anioły dzieciennego pokoju. W: *Anioł w literaturze i w kulturze*. T. 3. Red. J. Ługowska. Wrocław 2006, s. 251—256.

Topsego i Lupusa kłopoty z cenzurą. „Guliwer. Czasopismo o Książce dla Dziecka” 2005, nr 11, s. 33—37.

„Świat w gorzkiej pigułce” — o samotności dziecka w pisarstwie Doroty Terakowskiej. „Guliwer. Czasopismo o Książce dla Dziecka” 2004, nr 2, s. 6—11.

Rozpraszanie dziecięcych smutków. O poezji Doroty Gellner. W: *Sztuka w edukacji i terapii.* Red. M. Knapik i W.A. Sacher. Kraków 2004, s. 11—25.

Władysław Broniewski. „Guliwer. Czasopismo o Książce dla Dziecka” 1999, nr 5, s. 16—22.

Jan Sztaudynger. „Guliwer. Czasopismo o Książce dla Dziecka” 2002, nr 2, s. 7—9.

Wędrowniki Joanny (o Joannie Papuzińskiej i „kufrze z książkami”). „Guliwer. Czasopismo o Książce dla Dziecka” 2005, nr 3, s. 26—32.

Indeks osobowy

A

Adamczykowa Zofia 143, 162
Alek zob. Dawidowski Aleksy
Ali zob. Waleszkowski Jerzy
Andersen Hans Christian 80, 110, 182
Anna zob. Wańkowiczówna Krystyna
Anoda zob. Jan Rodowicz
Arystoteles 75
Augustyn, św. 86
Aureliusz Marek 86
Austen Jane 97
Axer Erwin 96

B

Bachelard Gaston 41, 108, 152, 154, 159, 180,
181
Bachmann Ingeborg 84
Balicki Juliusz 99
Baluch Alicja 4, 109, 126
Baobab zob. Długoszowski Marek
Baranowska Małgorzata 96
Bartel Kazimierz 35
Bartnicki Wiktor 30
Bazyli, św. 63
Bettelheim Brunon 108, 112, 139, 141
Biała Hanka zob. Zakrzewska Anna
Białkowska Barbara 71
Bogart Humphrey 87
Bogdan Sophie zob. Chądzyńska Zofia
Bois Jean Paul 88
Bomba Jacek 88, 104—108, 110, 111, 120
Bonaparte Napoleon 99

Bonawentura zob. Romocki Jan
Borejszyna Ewa 74
Borges Jorge Luis 84
Borkiewicz Adam 26
Borkiewicz Anna 26
Borkiewicz-Celińska Anna 26
Bortnowska Halina 58
Boruta zob. Sikorski Witold
Bougnon-Rosset Anna 63
Bowlby John 105
Brandstaetter Roman 38
Brandys Kazimierz 179
Brandys Marian 38
Brehant Jacques 58
Brogowski Leszek 152, 154, 181
Broniewska Anna 170, 171
Broniewska Janina 170, 175
Broniewski „Orsza” Stanisław 29
Broniewski Władysław 8, 169—177, 187
Brzechwa Jan 144, 154
Brzeska Magda 98
Brzezińska Mariola 152
Bujnicki Tadeusz 41
Byron George 38
Bytnar Jan 19—20, 22, 24, 25, 27, 38

C

Caillois Roger 43, 156
Chądzyńska Zofia 5, 7, 73—80, 82—84
Christie Agata 99
Chudak Henryk 41, 108, 180

Cieślakowski Jerzy 41, 46, 62, 86, 146, 158,
162, 165—167, 174, 178, 179
Conrad Joseph 33, 34, 38, 39
Cooper Jean Campbell 164
Cooper James Fenimore 48, 49
Cortázar Julio 84
Czarny Jaś zob. Wuttke Jan
Czart zob. Lechmirowicz Stanisław
Czechowicz Józef 151
Czerwińska Małgorzata 158, 179, 185
Czukowski Korniej 170
Czuma Mieczysław 130

D

Danek Danuta 108, 139
Danilewicz-Zielińska Maria 179
Dawidowski Aleksy 19, 20, 22, 24, 25, 38
Deczkowski Juliusz Bogdan 30, 98
Długi Andrzej zob. Długoszowski Andrzej
Długosz Jan 57
Długoszowska Hanna 28, 29
Długoszowski Andrzej 28
Długoszowski Marek 28
Domańska Antonina 157
Dowbor-Muśnicki Józef, gen. 55
Drahonowska-Małkowska Olga 68
Dubois-Dumée Jean Pierre 88, 90, 94

E

Eliade Mircea 41, 155
Elian Klaudiusz 88
Erdman Anna Krystyna 41, 55, 56, 58—60
Erdman Marta 41—50, 54—56, 59, 61

F

Filipowicz Kornel 185
Firlet Elżbieta Maria 132, 140
Fox Marta 53
Franciszek Józef 131
Freud Zygmunt 58, 90
Frycie Stanisław 73
Fynn (pseud.) 97

G

Gaarder Jostein 111
Gajda Kazimierz 126
Gajewski Stanisław 76

Galsworthy John 34
Gałczyński Bronisław 96
Gałuszka Jacek 34
Garczyński Stefan 144, 149
Gąsiorowski Waclaw 33
Gebethner Gustaw Adolf 92
Gellner Dorota 6, 8, 143—149, 151—156,
187
Glatzel Ilona 154
Głowiński Michał 136, 137
Goethe Johann Wolfgang 38, 92, 147
Gombrich Ernst Hans 99
Gomółka Anna 93
Gomułka Władysław 91
Got Jerzy 101
Górecki Juliusz zob. Kamiński Aleksander
Grodzińska Wanda 164
Grün Anselm 111
Grundman Jerzy 30

H

Halecki Oskar 34
Heine Heinrich 92
Heska-Kwaśniewicz Krystyna 21, 22, 27, 38,
63, 71, 122, 125, 143, 180
Hessen Sergiusz 37
Homer 144
Hugo Victor 94
Huizinga Johan 144, 151, 156

I

Ignatowicz Ewa 128
Iwazkiewicz Jarosław 34

J

Jachowicz Stanisław 63, 164
Jakubowski Jan Zygmunt 14
Jan Paweł II, papież 63, 65, 102, 103
Jankowski Augustyn, OSB 67
Jansson Tove 99
Janus Elżbieta 25
Januszewska Hanna 68
Jasnorzewska-Pawlikowska Maria 101
Jeremi zob. Jerzy Zborowski
Jerzy Zborowski 38
Jezus Chrystus 65, 66
Juras zob. Grundman Jerzy

K

Kaczmarek Jacek 117, 122
Kadłubek zob. Bartnicki Wiktor
Kamińska Janina 21, 28, 39
Kamiński Aleksander 5, 7, 19—25, 27—39, 186
Kamykowski Łukasz, ks. 7, 8, 129—131, 134, 135, 139, 142
Kania Ireneusz 41
Karpínski Wojciech 38
Kasprowicz Jan 35
Kąkolewski Krzysztof 40, 53
Kępiński Antoni 105, 109, 151, 152
Kmita zob. Kozłowski Henryk
Knapik Mirosława 187
Kochanowski Jan 35, 57
Kocjan Krzysztof 155
Koneczny Feliks 99
Konopnicka Maria 49, 164
Konwicki Tadeusz 77
Kopaliński Władysław 13, 14, 101, 107, 141, 155
Korczak Janusz 33, 178
Korek Zygmunt 21
Kossak Zofia 5, 7, 33, 34, 62, 63, 68, 71, 72, 180
Kotowska Katarzyna 96
Kott Jan 97
Kowalik Lucyna 105, 151
Kowalska Janina 30
Kozłowski Henryk 29
Kram Jerzy 151
Krasoń Katarzyna 144
Krystyna (N.N.) 30
Krzemińska Wanda 88
Krzyżanowski Julian 14
Książę zob. Samsonowicz Andrzej
Kubik Mariusz 73, 84
Kuliczowska Krystyna 73
Kulma Jan 96
Kulmowa Joanna 96
Kuncewiczowa Maria 179
Kurecka Maria 144
Kurth Hans 105
Kwiatkowska Krystyna 173

L

Laudański zob. Deczkowski Juliusz Bogdan
Le Guin Ursula K. 111

Lechmirowicz Stanisław 30
Legeżyńska Anna 40, 53
Lem Stanisław 179
Lengren Zbigniew 118
Leopold Stanisław 50, 55, 59
Leszczyc zob. Sumiński Tadeusz
Leszczyńska Zofia 151
Leszczyński Grzegorz 73, 126, 128, 181, 184, 186
Libera Antoni 97
Lichodziejewska Feliksa 171
London Jack 33, 35
Longfellow Henry 79
Lorentowiczówna Irena 47
Ludwig Emil 33
Lurker Manfred 100, 105, 147, 148, 168

Ł

Łoskiewicz-Paszkowicz Maria 28, 29, 31, 33
Łotman Jurij 25
Łubieński Eugeniusz 55
Ługowska Jolanta 63, 186
Łukasz Ewangelista, św. 65, 66

M

Makólski Andrzej 23
Makuszyński Kornel 143
Marczewska Katarzyna 88
Marek zob. Żuchowicz Tadeusz
Marek Ewangelista, św. 65, 66
Márquez Garcia 84
Martuszevska Anna 164
Maślanka Julian 129
Mateusz Ewangelista, św. 65
Matka Boska 65
Mayenowa Maria Renata 25
Maykowski Stanisław 99
Mazan Leszek 130
Mickiewicz Adam 35, 37, 38, 50, 82, 181, 182
Mikoś Michał Jacek 97
Miłosz Czesław 94, 180, 182
Mitchell Margaret 34
Mniszkówna Helena 97
Moore Karol 37
Morcinek Gustaw 33, 35
Morro zob. Romocki Andrzej
Mozart Amadeusz 101, 118
Mrożek Sławomir 89, 118

Musierowicz Małgorzata 5, 7, 53, 86, 90, 93,
94, 96—98, 100—102, 117, 118, 120,
182, 183

N

Namysłowska Irena 58
Natanson Wojciech 160
Niedbalska Ludmiła 80
Norwid Cyprian Kamil 50
Nowacka Ewa 53
Nowak Ewa 5, 8, 113—117, 121—123,
125—128

O

Ocieczek Renarda 55, 56, 186
Okopień-Sławińska Aleksandra 158
Olszańska Barbara 68, 69, 72
Onichimowska Anna 53
Orwell George 134
Ossowska Maria 10, 102
Ostrowska Beata 182
Oszajca Władysław, ks. 63

P

Pająk zob. Łubieński Eugeniusz
Papuzińska Joanna 6, 8, 96, 99, 128, 178, 179,
181—187
Parandowski Jan 179
Passent Daniel 82
Paszkowicz-Szczęsna Maria 31
Pawłowiczowa Maria 21
Pendelski Felek 24
Pera Heinrich 58
Phillipps Francis 152
Piłsudski Józef 35
Piotr Apostoł, św. 65
Pol Wincenty 92
Pol zob. Szeliński Wiktor
Porazińska Janina 164
Prokop Jan 56
Proust Marcel 23
Prus Bolesław 98, 171
Przerwa-Tetmajer Kazimierz 157
Przyboś Julian 143, 145
Przybylska Ewa 53
Puzynina Jadwiga 98
Pużyński Stanisław 58

R

Raber Hans 15
Raczyński Edward 96
Radlińska Helena 37, 96
Rafał zob. Leopold Stanisław
Ragache Giles 152
Raszewski Zbigniew 96, 99
Ratajewski Jerzy 22, 186
Reid Maine 49
Remarque Erich Maria 33
Renia zob. Szarzyńska-Rewska Hanna
Rodowicz Jan 5, 25—28, 30—32, 186, 190
Rodowicz Kazimierz i Zofia 27, 28
Rodziewiczówna Maria 86
Romaniuk Kazimierz, ks. 67
Romocki Andrzej 23, 37, 38, 51, 55
Romocki Jan 38, 55
Romocki Paweł 55
Rossini Gioacchino 118
Rossman Jan 23
Rudy zob. Bytnar Jan
Ryba Renata 186
Rzetelska-Feleszko Ewa 29
Rzewuski Tadeusz 51

S

Sacher Wiesława Aleksandra 187
Samsonowicz Andrzej 38
Schiller Friedrich 38, 61
Seneka 93
Sienkiewicz Henryk 7, 9—12, 14, 15, 17, 18,
33, 38, 43, 44, 47, 56, 72, 157, 182
Siesicka Krystyna 53
Sikorski Witold 30
Skawiński Jacek 63
Skolimowski Henryk 128
Skotnicka Gertruda 73, 164
Sławiński Janusz 21, 158
Słowacki Juliusz 20, 35, 38, 50
Smoczyńska-Nachtman Urszula 173
Smulski Jerzy 154
Sobolewska Anna 154
Socha Irena 22, 186
Sokołowski Jan 101
Sowiński Andrzej 30
Stachiewicz Piotr 57
Stachowiak Lech 67

Staff Leopold 182
Starowieyska-Morstinowa Zofia 97
Stefaniak Beata 88
Stefanowska Zofia 30
Strzała zob. Zalewski Jerzy
Strzembosz Tomasz 34
Stuligrosz Stefan 101
Sumiński Tadeusz 30, 31
Synon W. zob. Szymanowski Wojciech
Szarzyńska-Rewska Hanna 30
Szatkowska Anna 62
Szatkowski Witold 62
Szczepański Jan Józef 96, 134
Szczęsna zob. Łoskiewicz-Paszkowicz Maria
Szczucki Julian 62
Szczucki Tadeusz 62
Szelburg-Zarembina Ewa 178
Szeleński Wiktor 30
Szóstak Anna 154
Sztadynger Jan 6—8, 156—162, 164—169,
187
Sztadynger-Kalisiewicz Anna 159, 160
Sztadynger-Kalisiewicz Dorota 159, 160
Szymanowski Wojciech 30

S

Śliwiński Piotr Jordan, OFMC 66
Świątkowski Andrzej 55
Świderkówna Anna 97, 98
Świerczyńska-Jelonek Danuta 113
Święcicki Stanisław 43

T

Tabaszowa Blanka 96
Tatkiewicz Anna 41, 108, 156, 180
Tennyson Alfred 94
Terakowska Dorota 5, 7, 53, 88, 104—112,
120, 187
Tili zob. Erdman Marta
Tołstoj Lew 94
Tomkowski Jan 98
Trzynałowski Jan 56, 57
Turowicz Anna 96
Turowicz Jerzy 96
Tuwim Julian 50, 102, 144, 154, 167
Twardowski Jan, ks. 14, 18
Tylicka Barbara 73, 144

U

Undset Sigrid 97
Urban Jerzy 82

V

Verdi Giuseppe 94
Verne Jules 48

W

Wachowicz Barbara 27
Wajda Andrzej 101
Waleszkowski Jerzy 30
Wańkiewicz Melchior 7, 40—42, 44, 46—57,
167, 181, 186
Wańkiewicz Zofia 60
Wańkiewiczówna Krystyna 43—52, 54—61,
128, 190
Wegner Rudolf 68
Weysenhoff Józef 157
Wędrychowska-Papuzińska Zofia 179
Wieniawa-Długoszowski Bolesław, gen. 28
Wierzyński Kazimierz 35
Wirpsza Witold 144
Wiśniewska Maryna 97, 98
Witkowska Alina 37, 38
Witos Wincenty 35
Wojciechowski Jacek 128
Wolff August Robert 92
Wortman Stefania 182
Woźniakowski Jacek 101
Wójcik Włodzimierz 34
Wuttke Jan 20, 23, 34
Wyskiel Wojciech 41
Wyspiański Stanisław 45

Z

Zagłoba zob. Sowiński Andrzej
Zającówna Janina 53
Zakrzewska Anna 28
Zakrzewska Irena 28, 29, 31
Zalewski Jerzy 30
Zarębińska Maja 171
Zarębińska Maria 171
Zawadzki Józef 27
Zawadzki Tadeusz 19, 20, 22—25, 38
Zawodzińska Iwona 177

Zbichorski Zygmunt 30
Zeler Bogdan 27
Ziółkowska Aleksandra zob. Ziółkowska-Boehm Aleksandra
Ziółkowska-Boehm Aleksandra 42, 54
Ziółkowska-Sobecka Marta 73
Zosia zob. Stefanowska Zofia
Zośka zob. Zawadzki Tadeusz
Zygmunt zob. Zbichorski Zygmunt

Ż

Żawrocki Oskar 28
Żeromski Stefan 35, 44, 45, 52, 171
Żuchowicz Tadeusz 30
Żurakowski Bogdan 161
Żurowska Maria 156
Żylińska Jadwiga 179
Żyła Stanisław 96

Sporządził *Jan Kwaśniewicz*

Secret garden

2

Drafts and dissertations on the literature for children and youth

Summary

The book contains dissertations and drafts devoted to the classic youth literature (*W pustyni i w puszczy* by Henryk Sienkiewicz, *Kamienie na szaniec*, „*Zośka*” i „*Parasol*” by Aleksander Kamiński, *Kłopoty Kacperka górskiego skrzata*, *Topsy i Lupus* by Zofia Kossak, and *Ziele na kraterze* by Melchior Wańkowicz), a contemporary return to it, as well as its new readings, often, even overinterpretations (Jan Sztudynger, Władysław Broniewski) by researchers and readers. The second direction of considerations is devoted to new literary works that have been equally popular among youth for years. Their authors are M. Musierowicz, D. Terakowska, E. Nowak, as well as less-known, though extremely reputable and worth popularization, contemporary writers, such as father Łukasz Kamykowski, Zofia Chądzyńska. There is also a draft devoted to J. Papuzińska, an outstanding expert of works for young audience and an author of “*Guliwer*”, a magazine on a book for children.

The title of the publication refers to the volume of *Secret gardens* which appeared in 1996. Both are related by a motive of a garden presented in almost each draft and dissertation as a space invariably associated with the time-space of the “land of child’s years”.

Jardin secret

2

Esquisses et études sur la littérature de jeunesse

Résumé

Le livre contient des esquisses et des études consacrés aux classiques de la littérature de jeunesse (*W pustyni i w puszczy* d’Henryk Sienkiewicz, *Kamienie na szaniec* ainsi que «*Zośka*» i «*Parasol*» d’Aleksander Kamiński, *Kłopoty Kacperka, górskiego skrzata* et *Topsy i Lupus* de Zofia Kossak, *Ziele na kraterze* de Melchior Wańkowicz) et des retours contemporains à ces oeuvres, leurs reinterprétations (Jan Sztudynger, Władysław Broniewski) proposées par des critiques et par des lecteurs. Le second courant de réflexions concerne de nouvelles oeuvres littéraires jouissant d’une popularité constante parmi de jeunes lecteurs (citons des auteurs comme: M. Musierowicz, D. Gellner, D. Terakowska, E. Nowak) ainsi que des auteurs contemporains moins connus et pourtant importants et méritant une popularisation (prêtre Łukasz Kamykowski, Zofia Chądzyńska) Le livre contient également un esquisse sur J. Papuzińska, une spécialiste éminente dans le domaine de la littérature de jeunesse et la fondatrice de «*Guliwer*» — une revue consacrée aux livres pour enfants.

Le titre du livre fait allusion au volume des *Jardins secrets*, apparu en 1996 — les deux publications lie le motif du jardin, présenté dans presque tous les esquisses et études comme un espace immuablement associé à l’espace temporel du «pays des années d’enfance».

Na okładce
Władysław Podkowiński: *Dzieci w ogrodzie*

Okładkę przygotowała
Paulina Tomaszewska-Cieply

Redaktor
Wiesława Bulandra

Redaktor techniczny
Małgorzata Pleśniar

Korektor
Barbara Jagoda

Copyright © 2009 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-1785-4 (wersja drukowana)
ISBN 978-83-8012-094-5 (wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 12,25 + wklejki. Ark. wyd. 16,0. Przekazano do składu w grudniu 2008 r. Podpisano do druku w czerwcu 2009 r. Papier offset kl. III, 90 g

Cena 26 zł (+ VAT)

Łamanie: Pracownia Składu Komputerowego
Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego
Druk i oprawa: EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, Spółka Jawna
ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek

**Cena 26 zł
(+ VAT)**

Krystyna Heska-Kwaśniewicz • Tajemnicze ogrody 2

**ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-8012-094-5**